

Tillæg nr. 2

Til miljøgodkendelse af 25. februar 2009 af **Horsbjergvej 1, 8653 Them**

Annonceres den 25. august 2014

Klagefristen udløber den 22. september 2014

Søgsmålfristen udløber den 25. februar 2014

Registreringsblad

Titel: Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse af 25/2-2009 til kvægejendommen Horsbjergvej 1, 8653 Them

Lovgrundlag Godkendelsesbetegnelse § 12, stk. 3, jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Dato for ikrafttrædelse: 25. august 2014

Bedriftens navn: Skovgård

CVR-nr: 15226331

CHR-nr: 25184

Ejendomsnummer 7400023376

Matr. nr. 1a m.fl., Lovdal Gde., Them

Adresse: Horsbjergvej 1, 8653 Them

Ansøger: Hans Skovgård Pedersen
Horsbjergvej 1
8653 Them
Tlf. 86847070
Mobil. 61549230
hans@butik-skovgaard.dk

Konsulent: Nina Gamby
Gråkjær A/S
8700 Horsens
Tlf.nr. 96 13 55 55
Mobil. 24 85 73 56
E-mail: ng@graakjaer.dk

Tilsynsmyndighed: Silkeborg Kommune

Udarbejdet af Anders Aahave, Silkeborg Kommune

Kvalitetssikret af: Peter Fabrin, Silkeborg Kommune.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
1. INDLEDNING	4
2. ANSØGNING	4
3. AFGØRELSE	5
4. VILKÅR DER UDGÅR FRA DEN OPRINDELIGE GODKENDELSE	6
5. NYE VILKÅR TIL DRIFT OG EGENKONTROL	9
6. OFFENTLIGHED	11
7. KLAGEVEJLEDNING	11
8. INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	13
9. SILKEBORG KOMMUNENS VURDERINGER OG FORUDSÆTNINGER FOR FASTSÆTTELSE AF VILKÅR	14
9.1. Lokalisering og landskab	14
9.2. Husdyrhold, staldanlæg og drift	16
9.3. Produktion og opbevaring af husdyrgødning	22
9.4. Forurening og gener fra husdyrbruget	23
9.5. Påvirkning fra arealer	30
9.6. Vurdering af arealer i Ikast-Brande Kommune	39
10. KONKLUSION	39
 BILAG	
Bilag 1	- Risikovurdering af nye arealer ift. overfladevand
Bilag 2	- Situationsplan over ejendommen på Horsbjergvej 1
Bilag 3	- Vurdering af arealer i Ikast-Brande Kommune
Bilag 4	- Miljøteknisk redegørelse fra ansøger
Bilag 5a	- Udbringningsarealer
Bilag 5b	- Udbringningsarealer
Bilag 5c	- Udbringningsarealer
Bilag 6	- Vilkårsoversigt
Bilag 7	- Kapacitetserklæring
Bilag 8	- Transportkort

1. Indledning

Silkeborg Kommune har den 07-04-2014 modtaget ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen af kvægbruget Skovgaard, Horsbjergvej 1, 8653 Them, af 25. februar 2009.

Horsbjergvej 1 blev i 2009 miljøgodkendt til et husdyrhold på 576,98 dyreenheder (beregningsgrundlag 1. maj 2014). Der er meddelt 1 tillæg til miljøgodkendelsen den 15. januar 2014. I tillæg nr. 1 er nogle af dyrene flyttet til en ny stald, men produktionsstørrelsen er uændret.

I dette tillæg til miljøgodkendelsen godkendes en udvidelse af husdyrproduktionen fra 576,98 DE til 768,68 DE. Der udvides fra 395 årskøer med opdræt til 480 årskøer med opdræt. Derudover godkendes et svinehold på 20 søer, 400 smågrise og 400 slagtesvin.

2. Ansøgning

Hans Skovgaard, Horsbjergvej 1, Them har ansøgt om tillæg til miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 stk. 3 til udvidelse af husdyrproduktionen.

Tabel 2.1.1 viser dyreholdet i dag og det ansøgte dyrehold, som årsproduktion.

Tabel 2.1.1 – Nudrift og ansøgt drift, årsvyr.

Nudrift	Ansøgt drift
395 årskøer med 9.517 kg EKM	480 årskøer, 11.300 EKM
50 småkalve 0-3 mdr.	66 småkalve fra 0-3 mdr.
25 kvier fra 12-20 mdr.	20 kvier fra 24-26 mdr.
17 kvier fra 24-26 mdr.	264 tyrekalve fra 40-110 kg
198 tyrekalve fra 40-50 kg	400 slagtesvin fra 30-115 kg
200 slagtesvin fra 30-115 kg	20 søer med grise til fravænnning
	400 smågrise til 30 kg
I alt 577 DE	I alt 768,68 DE

Nudrift svarer til 577 DE (med den nuværende norm for mælkeydelse på 9517 kg). Ansøgt drift svarer til 769 DE ved en gennemsnitlig ydelse på 11.300 EKM pr årsko. I alt sker der en stigning på 192 DE.

I forbindelse med ændringen af dyreholdet på ejendommen sker der følgende bygningsmæssige ændringer:

- Kostalden indrettes med linespil i gyllekanalerne og skraber oven på spalterne.

- Der etableres ingen møddingsplads på ejendommen. Efter hver udmugning vil dybstrøelsen blive kørt til anden ejet ejendom, Løgagervej 4, 8600 Silkeborg, hvor det bliver opbevaret i lukket hus.
- Der udvides med en sobesætning på friland samt smågriseproduktion. Produktionen af slagtesvin fordobles.

Så snart ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen er meddelt vil ændringen og udvidelsen af dyreholdet blive påbegyndt. Det forventes at ejendommen er på fuld produktion max 2 år efter godkendelsen er meddelt.

Udvidelsen af dyreholdet sker i de eksisterende staldbygninger, så der sker ingen visuelle ændringer som kan påvirke landskabet med ansøgningen.

I dette tillæg beskrives og vurderes kun på de ansøgte ændringer der er, i forhold til den meddelte miljøgodkendelse af 25. februar 2009 og tillæg nr.1 af 15. januar 2014. Hvor andet ikke er angivet, er miljøgodkendelsen inkl. tillæg nr. 1 af Horsbjergvej 1, 8653 Them af 25. februar 2009, stadig gældende.

3. Afgørelse

Med indeværende tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen af 25. februar 2009 på Horsbjergvej 1, 8653 Them (CVR 1522633) meddeler Silkeborg Kommune hermed godkendelse til følgende:

- Udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygninger fra 577 DE til 768,68 DE
- Ændring af gyllesystem i kostalden til spaltegulv med linespil i gyllekanaler, skrabning af spalter hver 4. time og skrabning af kanaler hver 8. time.

Tillæg meddeles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ (Husdyrloven).

Tillægget er betinget af vilkår til drift og egenkontrol i afsnit 5.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgningsmateriale indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 7. april 2014, samt efterfølgende supplerende oplysninger i perioden frem til den 1. juli 2014. IT-ansøgning med skema ID 63808 version 6, Scenarieregningerne med skema ID 66552, 66553 og 66573 ligger også til grund for afgørelsen.

Der gøres opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes,

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Silkeborg Kommune.

Udnyttelse

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen af 25. februar 2009 træder i kraft den 25. august 2014. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Tillægget skal være udnyttet inden to år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse, dvs. senest den 25.8.2016, ellers bortfalder den jf. § 33 stk. 1 i husdyrloven. Tilladelsen eller godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Fravigelser, som skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Retsbeskyttelse

Med dette tillæg følger der 8 års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i afgørelsen. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele påbud eller forbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Revurdering

Silkeborg Kommune skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tage virksomhedens miljøgodkendelse op til revurdering, jf. § 17 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug*. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år efter godkendelse. Det er derfor planlagt at igangsætte den første revurdering i 2017, hvilket er regnet på baggrund af miljøgodkendelsen fra 2009.

4. Vilkår der udgår fra den oprindelige godkendelse

Følgende vilkår udgår fra den oprindelige godkendelse. Kommunen har lavet en oversigt over alle gældende vilkår i bilag 6, hvor alle nye vilkår også fremgår.

- Vilkår 8 og 9 udgår og erstattes med vilkår til den ansøgte produktion.
- Vilkår 16, 17 og 18 omkring stalddrift udgår og erstattes af nye vilkår for den nye gulvtype.
- Vilkår 19 og 79 er ikke længere aktuelle, da der ikke længere er kvier i alderen 12-20 mdr. på ejendommen.
- Vilkår 25, 28 og 30 udgår, og erstattes med et vilkår om at fast gødning og dybstrøelse skal opbevares på en møddingsplads.
- Vilkår 59, 60, 62, 63 og 65 udgår og erstattes med fastholdelse af de ansøgte tiltag. Der stilles dog ikke vilkår om fosforindhold i foderet, da der søges med normtal, som er lavere end kravet i vilkår 62.

- Vilkår 68 og 69 udgår, da de nye beregninger viser at kvælstofudvaskningen til grundvand overholdes med reference-sædskiftet.
- Vilkår 71 udgår og erstattes af et vilkår om energieftersyn hvert 4. år. Vilkår 80 – 86 erstattes af tilsvarende vilkår som dækker både goldkostald og den eksisterende kostald.
- Vilkår 14, 36 og 37 udgår da det er generel lovgivning.

Nedenstående vilkår udgår:

8. Ejendommen tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 395 malkekøer, 50 småkalve (0-3 mdr.), 25 årskvier af kødkvægsrace (12-20 mdr.), 17 årskvier af stor malkekvægsrace (24-26 mdr.), samt 198 tyrekalve (40-50 kg), alle tung race. Svarende til i alt 492,67 DE. Desuden tillades en årsproduktion af maksimalt 200 slagtesvin (30-115 kg) svarende til 7,01 DE.
9. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
 - Når besætningen er nået op på 499,68 dyreenheder,
 - Besætningens/produktionens størrelse den 25. februar 2010.
14. Ved blanding af sprøjtemidler kan vand tilledes sprøjtebeholderen direkte fra vandforsyningen via en kontraventil, hvis der benyttes en sprøjtecomputer eller et vandur, der automatisk styrer vandmængden ved fyldning af sprøjten. Påfyldning kan også ske fra en separat vandtank, hvor der er mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.
16. I alle staldafsnit med køer på spalter skal der anvendes spalteskraber mindst hver 2. time i dagtimerne
17. I staldafsnittet "eksisterende kostald" (afsnittet længst mod øst) skal der anvendes gyllekølingsanlæg i gyllekanalerne. Anlægget skal køre døgnet rundt og året rundt
18. Anlæg til skrabning af spalter og gyllekølingsanlæg skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
19. Minimum 25 kvier i alderen 12-20 måneder skal være udegående udenfor udbringningsarealet for husdyrgødning i minimum 7 måneder om året. Dette er kvier af kødkvægsrace.
25. Kompoststakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på samme sted.
28. Dybstrøelse må placeres i markstakke, når det kan kategoriseres som kompost dvs. når det har ligget på stald eller lignende i minimum 3-4 måneder, samt at tørstofprocenten er minimum 30 %.

30. Markstakke med kompostlignende dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 300 meter fra nabobeboelse/sårbar natur (§ 3 områder m.v.).
36. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem.
37. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
59. Den samlede mængde husdyrgødning udbragt på ejendommens udbringningsarealer (230,7 ha) må maksimalt være 378,63 DE svarende til 40.797 kg N (total-N) og 6237 kg P (total-P) pr. år.
60. Der skal afsættes 115,7 DE kvæggylle svarende til 12.430 kg N (total-N) og 1973 kg P (total-P) pr. år. De 115,7 DE skal udbringes på de aftalearealer, som fremgår af bilag 2.
62. Foderet til malkekøerne på ejendommen må maksimalt indeholde 4,24 g P pr. FE.
63. Indholdet af fosfor i foderet til malkekøer skal kunne dokumenteres gennem udskrifter fra foderplanlægningsprogram og udskrifter fra gødningsregnskaber.
65. Der skal hvert år være mindst 4 %-point ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets generelle krav med hensyn til pligtige efterafgrøder.
68. På markerne 32, 34+36, 35, 37+38 og 33 på i alt 39,50 ha skal der anvendes et grundvandssædskifte med et udvaskningsindeks på højst 75, jf. bilag 13 ("Sædskiftenotatet").
69. På bedriftens øvrige marker skal der anvendes et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 92, jf. bilag 13 ("Sædskiftenotatet").
71. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
73. Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energi-spareforslag. Rapporten skal senest den 25. februar 2010 indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
79. 25 kvier 12-20 mdr. (kødkvæg), 17 kvier 24-26 mdr. og 21 malkekøer flyttes til gulvsystem med spaltegulv, kanal-linespil i den nye goldstald.

80. I den nye goldstald i staldafsnit med kanal og linespil skal der installeres skraber i langsgående og tværgående kanaler. I gangarealet over spalterne skal der ligeledes installeres skrabere.
81. I den nye goldstald i staldafsnit med spalter, kanal og linespil skal der hver dag foretages skrabninger af kanaler (langsgående og tværgående) hver 8. time og skrabning af gangarealer over spalteskraber hver 4. time.
82. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
83. Skrabere i kanaler og på spalter skal være forsynet med timer.
84. Enhver form for driftsstop af skraberne i kanaler og på spalter skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
85. Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende
86. Anlæg til skrabning i kanaler og på spalter i den nye goldstald skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

5. Nye vilkår til drift og egenkontrol

I det følgende fremgår nye vilkår der meddeles i tillægget.

Vilkår vedrørende drift og indretning af stalde mm.

- 8b Ejendommen tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 480 malkekøer, med EKM på maksimalt 11.300 kg, 66 småkalve (0-3 mdr.), 20 årskvier (24-26 mdr.), samt 264 tyrekalve (40-50 kg), alle tung race. Svarende til i alt 749,32 DE. Desuden tillades en årsproduktion af maksimalt 400 slagtesvin (30-115 kg), 20 årssøer og 400 smågrise (7,2 – 30 kg) svarende til 19,36 DE.
- 16b I kostalden og i goldstalden i staldafsnit med kanal og linespil skal der installeres skraber i langsgående og tværgående kanaler. I gangarealet over spalterne skal der ligeledes installeres skrabere.
- 17b I kostalden og i goldstalden i staldafsnit med spalter, kanal og linespil skal der hver dag foretages skrabninger af kanaler (langsgående og tværgående) hver 8. time og skrabning af gangarealer over spalteskraber hver 4. time.
- 18b Tværgange, i kostalden og i goldstalden, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
- 19b Skrabere, i kostalden og i goldstalden, i kanaler og på spalter skal være forsynet med timer.

- 19.1b Enhver form for driftsstop af skraberne i kanaler og på spalter skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- 19.2b Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende
- 19.3b Anlæg til skrabning i kanaler og på spalter i den nye goldstald skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 19.4b Årssøerne skal overholde kravene i byggeblad for indretning og drift af udendørs sohold (Landbrugets Byggeblade – 95.03-02)
- 19.5b Tillæg nr. 2 til godkendelsen bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden 2 år efter tillæggets meddeles, dvs. den 25.8.2016.

Vilkår vedr. energi og vandforbrug

- 73b Der skal foretages et energieftersyn på ejendommen med en energikonsulent minimum hvert 4. år med henblik på at optimere og nedsætte energiforbruget.

Vilkår vedr. spildevand

- 41b Der skal indsendes en ansøgning om opbevaring og håndtering af restvand fra ensilagepladser og kørearealer. Ansøgningen skal indsendes senest 1. oktober 2014. Alternativt, skal der findes yderligere opbevaringskapacitet i form af gylleaftaler eller en ny gyllebeholder.

Vilkår vedr. håndtering og opbevaring af fast husdyrgødning

- 25b Al fast gødning og dybstrøelse fra kalve og køer skal opbevares på en dertil indrettet møddingsplads.
- 35b Transporter af fast gødning gennem Gjessø By skal foregå i lukket vogn/lukket container

Vilkår vedr. arealerne

- 59b Der må højst udbringes 63.855 kg N pr. år og 9507 kg P pr. år, med husdyrgødning, på bedriftens udbringningsarealer, som fremgår af bilag 5a-c
- 65b På bedriften skal der hvert år være 3 % efterafgrøder, svarende til 12,6 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller de lovpligtige efterafgrøder må erstattes af 'grønne marker'.
- 68b Der skal årligt afsættes husdyrgødning fra 58,8 DE svarende til 5280 kg N og 782 kg P til udbringning på arealer, der drives økologisk.

6. Offentlighed

Nabohøring af udkast til afgørelse

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at tillægget med de stillede vilkår, der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Da der er tale om et tillæg er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering jvf. Husdyrlovens § 55 stk. 2.

I henhold til Husdyrlovens § 56 stk. 1 skal kommunen give skriftlig orientering til naboerne inden der meddeles godkendelse eller tilladelse efter Husdyrloven. I den konkrete sag har kommunen fastlagt den orienteringsberettigede kreds til de matrikulære naboer samt beboelser beliggende mindre end 516 meter fra ejendommen (geneafstand til byzone). Der ændres i forholdene omkring udbringningsarealerne og Silkeborg Kommune har derfor vurderet, at ejere af forpagtede arealer samt aftalearealer også er parter i sagen og dermed skal høres.

Udkastet til afgørelse har været i høring i 3 uger hos ansøger, konsulent og naboer og parter jf. liste i afsnit 7 *Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse*.

Udkast til tillægget har været i høring fra den 24. juli 2014 til den 21. august 2014. Der er ikke indkommet bemærkninger til udkastet i høringsperioden.

Offentliggørelse af afgørelse

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside www.silkeborgkommune.dk/Borger/Miljoe-energi-og-affald/Annonceringer den 25. august 2014.

Afgørelse med bilag er fremsendt til interessenter, som fremgår af liste i afsnit 7 *Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse*.

7. Klagevejledning

Der kan efter kapitel 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Afgørelsen vil blive offentliggjort den 25. august 2014 på kommunens hjemmeside www.silkeborgkommune.dk/Borger/Miljoe-energi-og-affald/Annonceringer

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller, så vidt det er muligt, per e-mail til

landbrug@silkeborg.dk. Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest den 22. september 2014 indenfor kontorets åbningstid senest kl. 15:00.

Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen, fra Silkeborg Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Natur- og Miljøklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 25. februar 2014.

Venlig hilsen

Anders Aahave
Biolog

Morten Horsfeldt Jespersen
Sektionsleder

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Orienteret om udkast til afgørelse med bilag er sendt til følgende:

- **Ansøger og konsulent**
 - Hans Skovgaard Pedersen og Joan Fjord Tarbensen, Horsbjergvej 1, 8653 Them, E-mail: hans@butik-skovgaard.dk
 - Nina Gamby, Gråkjær A/S, Lundvej 24, 8700 Horsens, E-mail: ng@graakjaer.dk
- **Naboer (indenfor geneafstand til byzone 516 m)**
 - Mogens Tranæs (ejer), Karen Sund Duus og Lars Tranæs, Horsbjergvej 2, 8653 Them
 - Flemming Juul Petersen (ejer) og Birgit Juul Petersen, Rustrup Skovvej 4, 8653 Them
 - Rene Kjems Birk (ejer), Pia Annette Birk, Rustrupvej 30, 8600 Silkeborg
 - Henning Overgaard Pedersen (ejer) og Liselotte Hamann, Rustrupvej 25, 8653 Them
 - Bjarne Overgaard Pedersen (ejer), Rustrupvej 23, 8653 Them
 - Mette Hjorth og Tom Langbjerg Jensen, Rustrupvej 32, 8600 Silkeborg
 - Anders Overgaard og Jane Dam Bedholm, Rustrupvej 27, 8600 Silkeborg
- **Ejere af forpagtede arealer og aftalearealer**
 - Mogens Tranæs, Horsbjergvej 2, 8653 Them
 - Finn Vestergaard, Gjessøvej 54, 8600 Silkeborg
 - Poul Erik Laursen, Løgagervej 1, 8600 Silkeborg
 - Tom Jensen, Rustrupvej 32, 8600 Silkeborg
 - Kjeld Lund, Horsbjergvej 5, 8653 Them
 - John Danielsen, Rustrupvej 22, 8653 Them
 - Tommy Lauersen, Rustrupvej 29, 8600 Silkeborg
 - Jysk Stenindustri, Sepstrupvej 45, 8653Them
 - Arne Nielsen, Grønsøvej 3, 7441 Bording
 - Ørevadgård I/S, Høgdalsvej 13, 8600 Silkeborg
 - Peter Villadsen, Rustrupvej 33, 8600 Silkeborg

Afgørelse med bilag er sendt til følgende:

- Ansøger og konsulent
 - Hans Skovgaard Pedersen og Joan Fjord Tarbensen, Horsbjergvej 1, 8653 Them, E-mail: hans@butik-skovgaard.dk
 - Nina Gamby, Gråkjær A/S, Lundvej 24, 8700 Horsens, E-mail: ng@graakjaer.dk

Klageberettigede organisationer m.v.:

Danmarks Naturfredningsforening	dnsilkeborg-sager@dn.dk dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
Sundhedsstyrelsen	senord@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet	fbr@fbr.dk
Gjern Natur	post@gjern-natur.dk

Silkeborg Kommunes vurderinger og forudsætninger for fastsættelse af vilkår

Ansøgers miljøtekniske redegørelse fremgår af bilag 4.

7.1. Lokalisering og landskab

Byggeri

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde. Der foretages ingen ydre bygningsmæssige ændringer. Udvidelsen sker i kostalden. Der frigøres plads ved at flytte kvier i alderen 3 mdr. til 24 mdr. til en anden ejendom. Gyllesystemet i hele kostalden ændres ved, at der sættes skraber i bunden af gyllekanaler og på spaltegulvet. Ifølge miljøstyrelsen er fordampningen af ammoniak fra staldgulvet med disse tiltag det samme som fra fast gulv med skraber, dvs. med den lavest opnåelige fordampning pt.

Figur 1. Oversigt over staldanlæg på Horsbjergvej 1.

Generelle afstandskrav

Korteste afstand fra kostalden til nærmeste nabobeboelse, byzone mv. jf. husdyrlovens § 6 er angivet i nedenstående tabel 8.1.1.

I henhold til husdyrlovens § 6 må ændringer af dyrehold ikke ske indenfor de afstande som fremgår af tabel 8.1.1 nedenfor. Den målte, korteste afstand fra kostalden til nærmeste nabobeboelse, byzone mv. fremgår også af tabellen.

Afstandskravene i husdyrlovens § 8 er ikke vurderet, da der er tale om udvidelse i eksisterende bygninger.

Tabel 8.1.1 - Afstandene fra den nye goldstald til nærmeste omgivelser i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

	Afstandskrav i meter	Afstand fra nærmeste staldhjørne i meter
Nabobeboelse	50	300 m
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens ramme-del fremtidigt byzone- eller sommerhusområder	50	1,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	>1,5 km

Kommunens vurdering

Afstandskrav i Husdyrlovens § 6

Ejendommen Horsbjergvej 1 er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse er Rustrup Skovej 4, som ligger ca. 330 m nord for kostalden. Nærmeste byzone er Gjessø, som ligger ca. 1,5 km nordvest for stalden. Der ligger ikke lokalplanlagte områder i landzone indenfor 2 km fra kostalden.

Kommunen vurderer, at afstandskravene i § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Afstandskrav i Husdyrlovens § 8

Afstandskravene i § 8 gælder kun for opførelse af nye bygningsanlæg. Der er ikke søgt om godkendelse af nye anlæg i dette tillæg.

Landskabelige hensyn

Ejendommen Horsbjergvej 1 er beliggende i det åbne land ca. 1,5 km fra nærmeste byzone.

Da der ikke foretages ydre bygningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet vil der ikke være en ændret påvirkning af de landskabelige forhold omkring ejendommen.

7.2. Husdyrhold, staldanlæg og drift

Beskrivelse af husdyrhold og staldindretning

Horsbjergvej 1 blev i 2009 miljøgodkendt til en udvidelse af malkekvægsbesætningen fra 277,9 DE til 577 DE (DE beregningsgrundlag 1. aug. 2013). I denne tillægsansøgning svarer ansøgt drift til 768,8 DE ved nuværende DE-beregningsgrundlag.

I henhold til husdyrlovens § 26 stk. 2 skal kommunens miljøvurdering foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. Dyreholdets sammensætning før miljøgodkendelse den 25. februar 2009, med den nuværende godkendte drift inkl. tillægsgodkendelse nr. 1 og for den ansøgte drift fremgår af tabellerne 8.2.1, 8.2.2 og 8.2.3 herunder.

Tabel 8.2.1 Dyreholdets sammensætning før miljøgodkendelse

Tilladt dyrehold før miljøgodkendelse i 2009		
Dyrekategori	Antal	DE
Årskøer, stor race	146	194,85
Kvier, stor race, 12-20 mdr.	24	11,8
Kvier, stor race, 6-27 mdr.	133	51,15
Småkalve, stor race, 0-3 mdr.	39	10,54
Tyrekalve, stor race, 40-50 kg	73	0,48
Slagtesvin, friland, 30-115 kg	200	6,4
Ammekøer	4	2,5
Tyrekalve, 40-220 kg	2	0,24
Sum		277,9

Tabel 8.2.2 Dyreholdets sammensætning i nudrift

Nuværende tilladte drift		
Dyrekategori	Antal	DE
Årskøer, stor race	395	533,8
Årskvier, stor race, 12-20 mdr.	25	12,3
Årskvier, stor race, 24-26 mdr.	17	10,9
Småkalve, st. race, 0-3 mdr. i årsproduktion	50	12,3
Tyrekalve, stor race, 40-50 kg i årsproduktion	198	1,3
Slagtesvin, friland, 30-115 kg i årsproduktion	200	6,4
Sum		577

Table 8.2.3 Dyreholdets ansøgte sammensætning

Ansøgt dyrehold		
Dyrekategori	Antal	DE
Årskøer, stor race, 11300 EKM	480	721,82
Årskvier, stor race, 24-26 mdr.	20	12,86
Småkalve, st. race, 0-3 mdr. i årsproduktion	66	16,17
Tyrekalve, stor race, 40-110 kg i årsproduktion	264	1,73
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 30-115 kg	400	12,87
Årssøer, friland	20	4,64
Smågrise 7,2-30 kg	400	1,85
Sum		768,68

Udvidelsen af dyreholdet i kostalden, sker ved at flytte kvierne fra goldkostalden på kviehotel og på græs og ved at optimere antallet af sengebåse i kostalden. Kviehotellet er på ejendommen Høgdalvej 13, 8632 Lemming, hvor de er i alderen ca. 4 mdr. til 22 mdr. Det frigør plads til de ekstra dyr. Gyllesystemet ændres til at have både skraber i gyllekanaler og på spaltegulvet. Gulvsystemet er denne ændring defineret som værende BAT, og i forhold til det gulvsystem der er tilladt i den nugældende godkendelse et gulvsystem med mindre ammoniakfordampning.

Ejendommens samlede ammoniakfordampning stiger med 447 kg N pr. år.

Table 4 – Fordeling af dyrehold i stalde og staldsystemer i nudrift og ansøgt drift.

Stald	Dyretype	årsproduktion	Vægt /alder	Nudrift		Ansøgt	
				Antal	DE	antal	DE
Goldstald							
Sengestald med spalter (kanal med linespil) skrabning af kanal og spalter	Kvier (kødkvæg)		12-20 mdr.	25	12,3	0	0
Sengestald med spalter (kanal med linespil) skrabning af kanal og spalter	kvier		24-26 mdr.	17	10,9	20	12,9
Sengestald med spalter (kanal med linespil) skrabning af kanal og spalter	Malkekøer (tung)	Ydelse 11.300 kg/år		21	28,4	66	98,8
Dybstrøelse (kælvingsbokse)	Malkekøer (tung)	Ydelse 11.300 kg/år		16	21,6	16	24,0
Eksisterende kostald							
Sengestald med spalter (ringkanal), skrabning hver 2. time, gyllekøling	Malkekøer (tung)	Ydelse 9517 kg/år		228	308,1	0	0
Sengestald med spalter (kanal med	Malkekøer	Ydelse		0	0	248	371,3

	linespil) skrabning af kanal og spalter	(tung)	11.300 kg/år				
Eksisterende kostald							
	Sengestald med spalter (kanal med linespil) skrabning af kanal og spalter	Malkekøer (tung)	Ydelse 11.300 kg/år	130	175, 7	150	224,6
Kalvevogne							
	Dybstrøelse (hele arealet)	tyrekalve	40-50 kg	198	1,3	264	1,7
	Dybstrøelse (hele arealet)	småkalve	0-3 mdr.	50	12,3	66	16,2
Friland svin							
	Friland (hytter + dybstrøelse)	Slagtesvin	30-115 kg	200	6,4	400	12,9
	Friland (hytter + dybstrøelse)	Årsso	Fare-& drægtighed	0	0	20	4,6
	Friland (hytter + dybstrøelse)	Smågrise	7,2-30 kg	0	0	400	1,85

Frilandsgrise

Husdyrgødningsbekendtgørelsen foreskriver 200 m² pr. gris, hvilket skal ses som en gennemsnitsbetragtning. Ved et areal på 100 m² pr. gris, må der derfor kun være grise på arealet hvert 2. år.

Hyttearealet skal være tilpasset antallet af grise (0,5 m² pr. gris). Der kan placeres én eller flere hytter tæt ved hinanden. Flokstørrelsen bør ikke overstige ca. 50 grise, da opsyn derved bliver vanskeligt. Hytterne skal flyttes til en ny fold efter hvert hold grise, for at hindre at grisene roder jorden for meget op. Dette vil endvidere mindske smittepresset med parasitter. Grisene, der går ude, afsætter gødning over hele folden. Grise på friland giver dog ikke sikkerhed for at opnå en så høj udnyttelse af gødningen, som hvis den udbringes under mere kontrollerede forhold

For søer er der udarbejdet et byggeblad som beskriver indretning og drift af sohold på friland. Der er sat vilkår om, at hold af svin skal indrettes og drives i henhold til byggebladet.

Der gøres opmærksom på, at kravet om plantedække er vigtig for udendørs hold af grise

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Vejledende BAT- standardkrav for ammoniak

Ved en tillægsgodkendelse er det den ansøgte udvidelse/ændring, der skal vurderes med hensyn til anvendelsen af bedste tilgængelige teknik og påvirkningen af omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Udvidelsen sker i både kostalden og i dele af goldkostalden, og derfor er disse stalde omfattet af de vejledende BAT-standardgrænseværdier. De resterende staldafsnit er vurderet mht. BAT i tillæg nr. 1 til godkendelsen som er givet i 2014. For udvidelser i eksisterende stalde, som ikke renoveres gennemgribende er den vejledende grænse for ammoniak fordampningen pr. årsko på 8,31 kg kvælstof pr. år. Ændringen af staldsystemet i kostalden til spalter med linespil er allerede gennemført og i den forbindelse har der ikke været behov for at bryde staldgulvet op. Linespil er opsat i enderne af gyllekanalerne.

Kommunen vurderer, at ændringen af gulvtypen i det konkrete tilfælde ikke kan betegnes som en gennemgribende reovering. BAT-emissionsgrænseværdien der anvendes gælder for udvidelser i eksisterende stalde uden gennemgribende reoveringer.

BAT-emissionsniveauet for udvidelsen fremgår af nedenstående tabel 8.2.4. Emissionsgrænseværdier er aflæst i miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

BAT-emissionsniveauet for dyrene i kostalden er beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår. Der er anvendt emissionsgrænseværdier for ansøgninger indsendt efter 10. april 2011.

Der er ingen BAT-krav til følgende dyrekategorier:

- fritgående svin
- kalve på dybstrøelse
- goldkøer på dybstrøelse

For dyr opstaldet på dybstrøelse findes ingen teknologiudredning endnu. Der er derfor valgt emissionsgrænsen for referencestaldsystemet - dybstrøelse.

Tabel 8.2.4 - BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for årskøerne i kostalden og småkalve i kalvehytter.

Stald	Dyrekategori, tung race	Antal	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT (kg NH ₃ -N pr. årsdyr)	Samlet Ammoniakemission (Kg NH ₃ -N)
Kostald (linespil og skraber)	Årskøer	398	7,31	2909,4
Kalvehytter	Kalve (0-3 mdr.)	66	1,56	102,9
Goldkostald (dybstrøelse)	Årskøer	16	10,04	160,6
Goldkostald (linespil og skraber)	Årskøer	66	7,31	482,5
Goldkostald (linespil og skraber)	Kvier (24-26 mdr.)	20	$3,99 \times 1,285 = 5,13^2$	102,5
I alt				3757,9

Teknologivalg til opfyldelse af BAT (ammoniak)

I kostalden er der valgt gulvsystemet sengestald med spaltegulv og kanal med linespil (skrabning af spalter hver 4. time og kanaler hver 8. time).

² Ved afvigende aldersgrænser for opdræt over 6 mdr. skal emissionsgrænseværdierne korrigeres efter den til enhver tid gældende type 1 korrektionsligning for opdræt. Den aktuelle korrektion ifølge 2010/11 normtal, jf. vejledning fra Plantedirektoratet for gødningsåret 2010/2011 beregnes som:

Emissionsgrænseværdi IT 2011 × (referenciligning for N ab dyr/4,34)
 hvor referenciligningen for N ab dyr = ((alder, ind + alder, afgang) × 0,0729) + 1,93

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblad "Skrabere i gyllekanaler i stalde med malkekøer" er der en ammoniakemission på 8,07 kg NH₃ per årsko fra spaltegulv med kanal og linespil og skrabning af kanalbund hver 8. time, hvilket er en reduktion i ammoniakemission på 25 % i forhold til referencegulvet (spaltegulv på ringkanal eller med bagskyl). Med skrabning af spaltegulvet hver 4. time reduceres emissionen yderligere med 2,69 kg NH₃ per årsko, hvilket giver en ammoniakemission på 5,38 kg NH₃ per årsko. Skrabning hver 4. time af spalter med kanal og linespil reducerer gulvets ammoniakemission med 33 %. Gulvprincippet har en ammoniakemission på samme niveau som BAT-gulvet faste drænede gulve med skraber og ajledræn jf. teknologiblad "Skrabere i gyllekanaler i stalde med malkekøer".

Tabel 8.2.5. Ammoniakemission fra spaltegulve med skrabning hver 4. time. Kilde: Miljøstyrelsens teknologiblad "skrabere i gangarealer i stalde med malkekvæg (30. juni 2010)"

Emission per årsko af stor race	Spaltegulv med ringkanal / bagskyl	Spaltegulv med kanal og line-spil
A) Fra stald	10,76 kg	8,07 kg
B) Fra gulvet (60 %) jf. hollandske undersøgelse	6,46 kg	6,46 kg
C) Reduktion ved skrabning hver 4. time	2,69 kg	2,69 kg
D) Emission fra spalter efter skrabning B÷C	3,77 kg	3,77 kg
E) Emission under gulv (40 %), A-B	4,30 kg	1,61 kg
F) Emission efter skrabning, D+E	8,07 kg	5,38 kg

Silkeborg Kommune har ovenfor i tabel 8.2.4 lavet en beregning af det emissionsniveau for ammoniak, der som udgangspunkt vurderes at være opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi, jf. vejledningerne for emissionsgrænseværdier fra Miljøstyrelsen 2011. BAT-Emissionsniveauet er, med udgangspunkt i de vejledninger, der gælder for malkekvægbesætninger, beregnet til 3757,9 kg N/år for hele anlægget når tyrekalvene ikke medtages (der er ikke BAT-krav til tyrekalve på dybstrøelse). Den aktuelle ammoniakemission fra det samlede anlæg er på 3713,7 kg N/år uden bidraget fra tyrekalvene og frilandsgrise. Det er 44 kg lavere end kravet.

Silkeborg kommune vurderer, at det samlede anlæg lever op til BAT gennem de valgte staldsystemer og teknologier.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (Ammoniak).

Der er valgt en løsning, hvor der i hele kostalden sættes skraber i gyllekanalerne, samtidig med at der skrubes oven på spalterne. Et gulv af denne type giver samlet en reduktion på 50 % i ammoniakfordampning i forhold til reference gulvtypen som er spalter med gyllekanaler og bagskyl. Der stilles vilkår til drift og indretning af skraber i gyllekanaler og over på spalterne.

Vilkår til indretning og drift fremgår af afsnit 5.

Ensilage

Der ensileres græs om sommeren og majs om efteråret. Der vil blive produceret mere, da der er flere køer. Men alt ensilage til ammekøer vil være på en anden ejet ejendom.

Ensilagen opbevares i siloanlæg. Der er 2 stk. af 15x60 m, sider 2,7 m høje og 3 stk. af 11x40 m, sider ca. 2 m høje.

Kommunen vurderer, at forholdene omkring opbevaring af ensilage ikke ændrer sig væsentligt ved udvidelsen og at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til håndtering og opbevaring af ensilage.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i staldene. Der ændres ikke på ventilationen i dette tillæg.

Energi- og vandforbrug

Energiforbrugets stiger til 450.000 kWh pr. år. Energi til gårdbutik med tilhørende slagteri er indeholdt i det anslåede energiforbrug.

Silkeborg Kommune har beregnet energiforbruget for en malkekvægbesætning på 480 årskøer til ca. 375.000 kWh på år når der malkes med robotter. Det estimerede energiforbrug er 75.000 kWh højere. Det skyldes at der bruges energi på slagteri og på gårdbutikken. Skrabning af både spalter og gyllekanaler i staldene er også med til at øge energiforbruget.

Kommunen skønner at der ikke bruges for meget energi på ejendommen. Det er i ansøgers egen interesse, at minimere energiforbruget for at spare penge på driften. Der er krav i miljøgodkendelsen fra 2009 at bedriften er tilmeldt fjernaflæsning og energistyring (vilkår 74). Vilkår 73 om energieftersyn i 2010 udgår i dette tillæg og erstattes af et vilkår om at der skal foretages regelmæssigt eftersyn af et energiselskab eller energikonsulent med henblik på at sænke energiforbruget. Eftersynet skal minimum foretages hvert 4. år. Der kan være en betydelig økonomisk gevinst ved et energieftersyn ved at sænke det årlige energiforbrug.

Vandforbruget stiger til 20.000m³ pr år. Det skyldes primært at der kommer flere køer på ejendommen. Silkeborg Kommune vurderer, at det skønnede vandforbrug svarer til produktionens størrelse. Der stilles ikke yderligere vilkår til forbruget af vand i dette tillæg.

Spildevand og overfladevand

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende spildevand. Der er dog et ønske om at udsprinkle eller udbringe restvand som opsamles fra ensilagepladser og fra kørearealer hvor der kun opsamles regnvand som ikke indeholder rester af gødning. Der søges en særskilt tilladelse til en opsamlingsbeholder og metode til at udbringe restvandet fra ensilagepladserne mv. I beregningerne for opbevaringskapacitet i afsnit 9.3 er det en forudsætning at al restvand udsprinkles. Der stilles derfor vilkår om at der skal søges om en opsamlingsbeholder samt en metode til at udbringe restvandet inden d. 1. oktober 2014. Alternativt kan restvandet opbevares i gyllebeholderne, hvis der er tilstrækkelig kapacitet i form af en aftale om opbevaring af gylle.

Affald, olie og kemikalier

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende affald, olie og kemikalier.

7.3. Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning

I den ansøgte drift er der flere dyr i de gyllebaserede gulvsystemer end i nudriften. Mængden af produceret gylle øges fra ca. 9507 m³ per år til 14.951 m³ per år.

Der er krav om 9 måneders opbevaringskapacitet svarende til 11.213 m³. Der er beholderkapaciteten på ejendommen på 7500 m³. Der er en beholder til rådighed på Løgagervej 4 (Anelund) på 3500 m³ og en gylleaftale med Arne Nielsen, Christianshedevej 15, 7441 Bording, på 1800 m³. Det giver en samlet kapacitet på 12.800 m³. Kommunen vurderer at kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt. Der er lavet en kapacitetserklæring på ejendommens opbevaringsanlæg. Erklæringen fremgår af bilag 7.

Gyllekørsel til Anelund og Arne Nielsen foregår med lastbil og sker løbende hen over vinteren. Dermed minimeres gyllekørsler i foråret når gyllen køres ud på markerne.

Beholderne på Anelund og hos Arne Nielsen ligger i tilknytning til udbringningsarealerne og indgår derfor som en naturlig del af driften når der skal køres gylle ud på markerne.

Fast husdyrgødning

Kalve og goldkøer går på dybstrøelse. Ifølge kommunens beregninger produceres der årligt 676 m³ fast gødning. Se tabel 9.3.1. Fast gødning fra kalve og køer opbevares på en overdækket møddingsplads på ejendommen Anelund på Løgagervej 4. Der vil årligt blive transporteret ca. 25 læs til Anelund. Se mere om transporten i afsnit 9.4 under transport.

Dybstrøelse fra de fritgående svin fordeles på de marker hvor grisene er.

Tabel 9.3.1 – Produktion af fast gødning
Gødningsproduktion for FAST gødning (m³)

Dyretype	Fast gødning (m ³)	Antal dyr	DE	Tid stald %	Produktion (m ³)	Produktion i stald (m ³)
134 St.r. tyrekalve	0,960	264	1,73	100	16,68	16,68
103 St.r. Årsopdr. 0-6mdr.	1,890	66	16,17	100	192,26	192,26
101 St.r. Årskøer	15,640	16	23,95	100	467,13	467,13
				Prod. i alt	676,07	676,07

Kommunen vurderer, at mængden af fast gødning fra Horsbjergvej 1 er så stor at det vil mindske risikoen for forurening af grundvand og overfladevand hvis gødningen opbevares på en møddingsplads. Ansøger har søgt om at benytte en møddingsplads, som ligger tæt ved udbringningsarealerne. Der indarbejdes et fastholdelsesvilkår om at al fast gødning fra kalve og goldkøer opbevares på en møddingsplads. Der gøres opmærksom på at gødningen skal overdækkes med plastik, også selvom pladsen er med tag.

Der er et krav om 9 måneders opbevaringskapacitet svarende til ca. 507 m³ fast gødning.

Fast gødning som muges ud fra stalden opbevares evt. i vogn/container på ejendommen indtil transport til møddingspladsen på Anelund. Vogn/container til opbevaring af fast gødning skal placeres på et befæstet areal med afløb til møddingsaftbeholder eller lignende, og den faste gødning skal overdækkes straks efter udlægning, jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Når vognen/containeren er fuld, transporteres gødningen til møddingspladsen på Løgagervej 4. Såfremt transport af fast gødning til den møddingspladsen foregår gennem Gjessø by, skal dette ske i lukket vogn/lukket container. Der stilles vilkår til dette.

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at håndtering og opbevaring af fast husdyrgødning foregår på tilfredsstillende vis.

Vilkår til opbevaring og håndtering af gødning fremgår af afsnit 5.

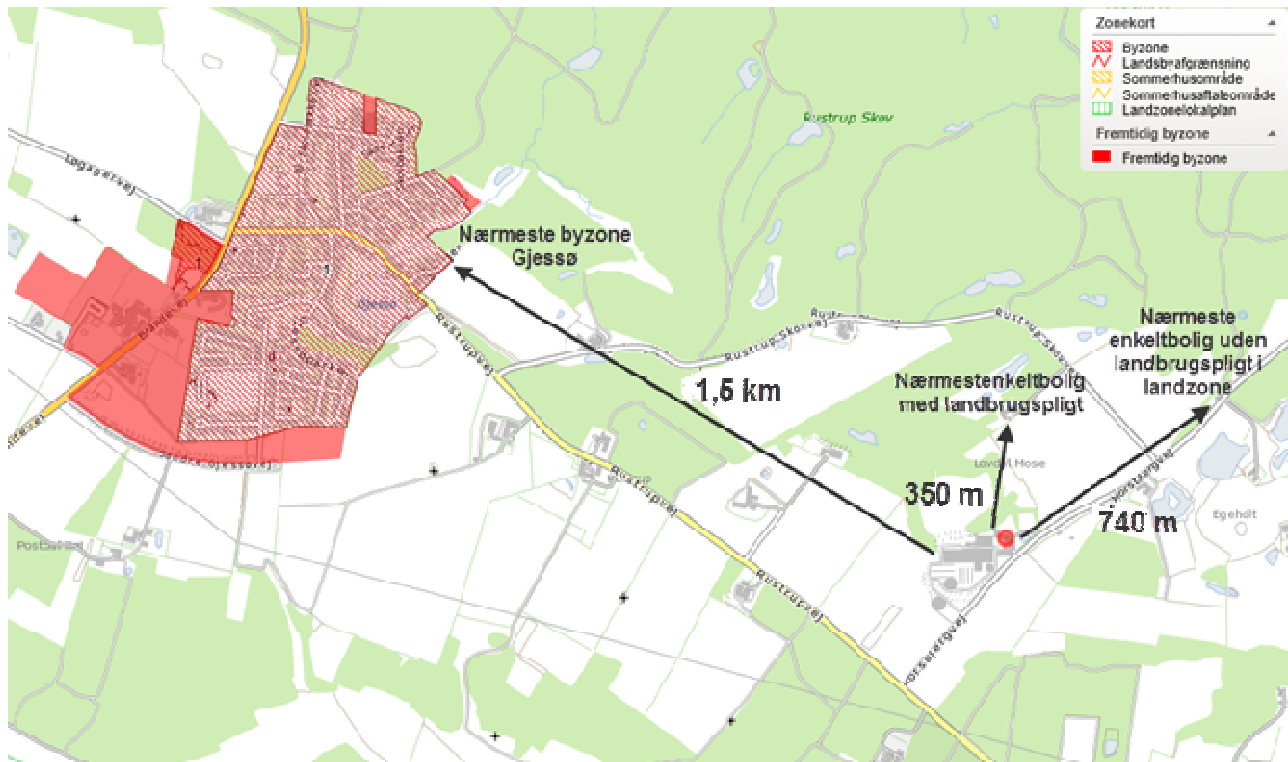
7.4. Forurening og gener fra husdyrbruget

Lugt

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse med landbrugspligt er Rustrup Skovvej 4, som ligger ca. 350 m nord for ejendommens lugtcentrum. Nærmeste nabobeboelse, der ikke er omfattet af landbrugspligt er Horsbjergvej 3, som ligger ca. 740 m nordøst for ejendommens lugtcentrum.

Nærmeste område udlagt til byzone er Gjessø, der er beliggende 1,5 km nordvest for ejendommens lugtcentrum. Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område i landzone (Gjessø) ligger endnu længere væk fra ejendommens lugtcentrum. Se figur 9.4.1 herunder.

Figur 9.4.1. Afstand fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste byzone og enkeltbolig med/uden landbrugspligt.

Resultatet af it-systemets lugtberegning

Lugtemissionen fra staldanlægget er beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Lugtgenerafstanden, som er den minimumsafstand der skal være fra staldanlægget til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig, er herefter beregnet udefra det fastlagt beskyttelsesniveau i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Silkeborg Kommune har foretaget vurdering af om der er forhold vedrørende lugtberegningen der kan have en kumulativ påvirkning af lugtgenerne for de omkringboende. Der er ikke fundet grundlag for at dette skulle være tilfældet, da der ikke er andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 100 meter af nærmeste nabo uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter af byzone/samlet bebyggelse.

It-systemets beregninger af lugtgenerafstande ses i tabel 9.4.1 og viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Da geneafstanden i alle tilfælde er væsentlig mindre end den reelle afstand, vurderes det, at der ikke vil være lugtgener for omgivelserne ud over det forventelige og acceptable som følge af husdyrproduktionen og de ændringer der følger af tillæg til miljøgodkendelsen på Horsbjergvej 1.

Tabel 9.4.1 - Samlet resultat af lugtberegningen fra www.husdyrgodkendelse.dk - skema 63808.

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	515,37	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	350,64	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	121,73	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Støv og støj

Det forventes ikke, at udvidelsen medfører mere støv eller mere støj.

Silkeborg Kommune vurderer at støvgenerne fra husdyrbruget er begrænsede, da kørearealerne omkring staldene er asfalterede eller belagt med beton. Det kan ikke undgås, at der i tørre perioder vil være støv, men det vil være i ansøgers egen interesse at minimere støvgenerne, da der er en vel besøgt gårdbutik på ejendommen. Mht. støj, vurderes det, at der kun vil være en begrænset øget støjpåvirkning ved udvidelsen. Igen er det i ansøgers egen interesse at begrænse støj inden for gårdbutikkens åbningstid. Hvis der kommer klager over støv eller støj vil kommunen tage stilling til om der skal foretages ændringer i driften for at mindske generne.

Fluer

Der kan i sommer- og efterårsmånederne forekomme fluegener fra de fritgående svin. Problemet kan dog ganske let løses ved at flytte farehytterne til søerne hyppigere end mindstekravet som er flytning hver 2. mdr. Hvis hytterne flyttes hver måned vil det reducere antallet af fluer (kilde: *Forekomst af lugt- og fluegener samt vurdering af græsdække ved udendørs svineproduktion* af Mathias Andersen og Henrik Skovgård, februar 2008). Fluer fra staldanlægget på Horsbjergvej 1 bekæmpes biologisk og kemisk samt ved forebyggelse ved hyppig rengøring og god hygiejne. Der forventes ikke at udvidelsen af malkekvægbesætningen vil medføre flere fluer.

Ammoniak og natur

Ammoniakemission fra stald og lager øges fra 3356,9 kg N/år til 3720,8 kg N/år. Dette er en forøgelse på 363,9 kg N/år.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Kravet om 30 % reduktion af ammoniak fra stald og lager trådte i kraft den 15. marts 2011. Kravet gælder for udvidelser og stalde der renoveres og beregnes ud fra normen for bedste staldsystem 2005/06. Ifølge miljøstyrelsen, er ændring af staldsystemet godkendelsespligtigt (og omfattet af det generelle ammoniakkrav), medmindre der er tale om en ændring der

mindsker ammoniakfordampningen og som ikke kræver opbrydning af staldgulvet. Der er allerede etableret skrabere i gyllekanalerne i kostalden og renoveringen har ikke medført opbrydning af staldgulvet. Silkeborg Kommune vurderer derfor, at ændringen af kostaldens staldsystem ikke er godkendelsespligtig og derfor ikke omfattet af kravet om 30 % reduktion af ammoniak. For stalde og lagre som indgår i miljøgodkendelse af 25. februar 2009 er der et krav om 15 % reduktion af ammoniak.

Husdyrgodkendelse.dk kan ikke håndtere at beregne det generelle ammoniakreduktionskrav korrekt ved ansøgning om tillæg, hvor der indgår forskellige krav, hvilket fremgår af miljøstyrelsens vejledning vedr. beregninger ved ansøgning om tillæg.

Ammoniakemission fra det ansøgte dyrehold

Af regnearket (i it-ansøgningssystemet) fra det miljøgodkendte dyrehold af 25. februar 2009 kan man aflæse at den tilladelige emission fra det miljøgodkendte dyrehold maksimalt må være 4477 kg N/år, for at det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % er opfyldt.

I forrige ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse (tillæg nr. 1) fremgår det at bedriften samlede anlæg lever op til det generelle ammoniakreduktionskrav på hhv. 30 % for udvidelser samt renoveringer og 15 % for eksisterende forhold.

Der er oprettet en scenarieberegning for det ansøgte tillæg, hvor der er lavet et "kunstigt" staldafsnit hvori udvidelsen af malkekøer i den eksisterende kostald er indtastet (skema 66573). Resten af kostalden er holdt konstant og uden krav om 30 % reduktion i ammoniakfordampning.

Der udvides med i alt 40 årskøer i den eksisterende kostald. Udvidelsen er omfattet af kravet om 30 % reduktion i ammoniak. Hele Goldkostalden er i seneste tillæg omfattet af 30 % reduktion, og derfor er den også sat til at være omfattet af kravet i ansøgningen om tillæg nr. 2.

Beregningerne viser at det generelle krav om ammoniakreduktion er overholdt (figur 9.4.2).

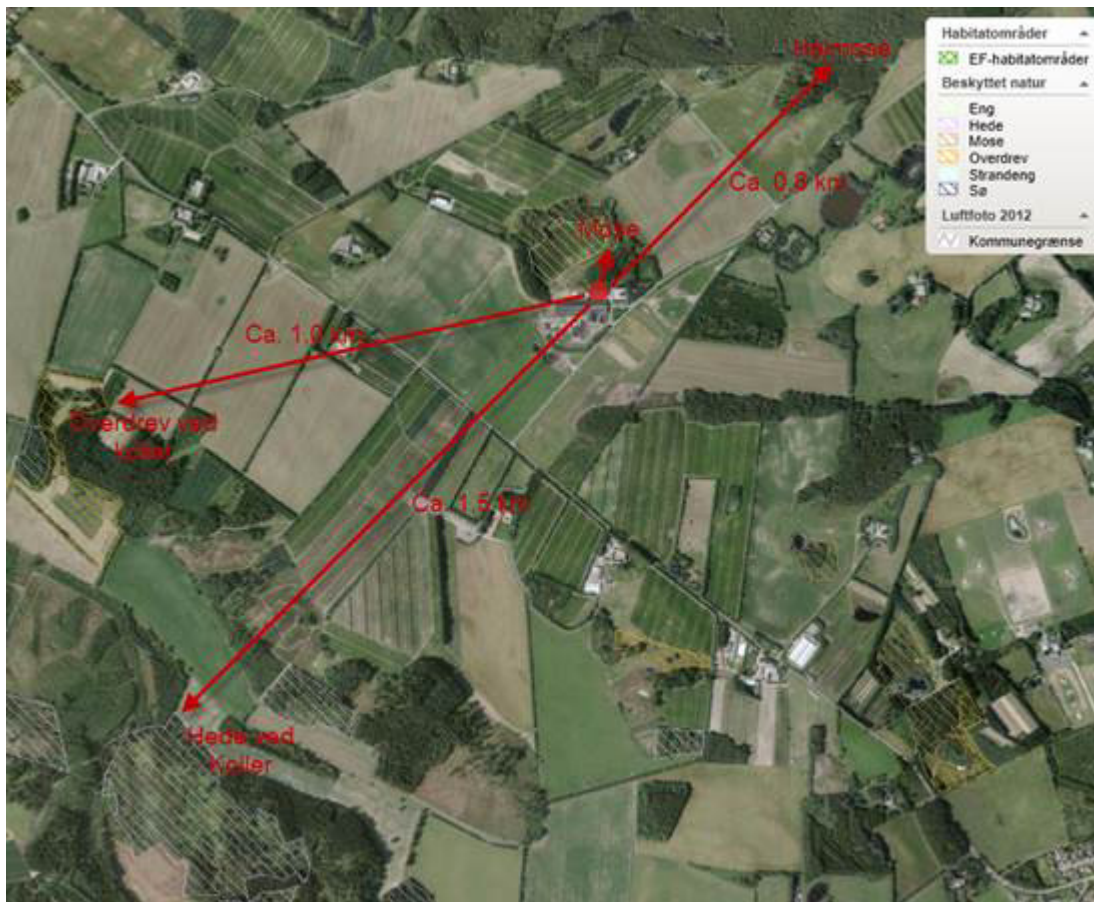
Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfyld kravet	-263,80 kgN/år

Figur 9.4.2 – Beregning af generelt ammoniakreduktionskrav.

Silkeborg kommune vurderer på baggrund af det indsendte ansøgningsskema og scenarieberegningen i skema 66573, at det generelle ammoniakreduktionskrav fra husdyrbruget er overholdt.

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Figur 9.4.3 viser beliggenhed af ejendommen i forhold til omkringliggende beskyttet natur.

§ 7-natur (kategori 2-natur)

Ca. 800 meter nordøst for ejendommen ligger en lille højmoser i et skovområde (Pkt. 1 i figur 9.4.3), og ca. 1000 m og 1300 m sydøst for ejendommen ligger henholdsvis et overdrev (Pkt. 4) og en hede (Pkt. 5) ved Kollerbakker. Højmosen, overdrevet og heden er omfattet af beskyttelsen i § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder er omfattet af beskyttelsen i § 7 stk. 1, nr. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvor der er et krav til maksimal **total** deposition af ammoniak på 1,0 kg N/ha/år. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha (kategori 2-natur) jf. beskyttelsesniveauet i bilag 3 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Der er i IT-ansøgningssystemet foretaget beregning af deposition af ammoniak på højmosen, da denne ligger nærmest ejendommen. **Total** depositionen til højmosen vil være 0,2 kg N/ha/år ved den ansøgte drift (skemaID 50738) og depositionen er uændret i forhold til depositionen ved den miljøgodkendte nudrift. Det vurderes på den baggrund, at

beskyttelsesniveauet i bilag 3 er overholdt, og at ændringerne i tillægget til miljøgodkendelsen ikke vil medføre øget påvirkninger af højmosen.

Da beskyttelsesniveauet er overholdt for højmosen, som ligger nærmest ejendommen, vurderes det, at beskyttelsesniveauet ligeledes er overholdt for henholdsvis overdrevet og heden ved Kollerbakker (kategori 2-natur).

Det vurderes samlet, at ammoniakdepositionen på de omkringliggende kategori 2-naturtyper ligger langt under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år for kategori 2-naturtyper i bilag 3. Ændringerne i forbindelse med etablering af goldstalden og flytning af dyr vil ikke medføre en øget ammoniakdeposition og vil dermed ikke påvirker naturområderne ud over, hvad der er givet godkendelse til i 2009.

Internationale beskyttelsesområder (kategori 1-naturtyper)

Nærmeste Natura 2000-område, H 181 Silkeborgskovene ligger ca. 1500 m nord for ejendommen.

Ammoniakfølsomme Natura 2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og andre heder og overdrev indenfor Natura 2000 området (kategori 1-natur) er omfattet af beskyttelsen i § 7 stk. 1, nr. 1 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvor der er et krav til maksimal total deposition af ammoniak på 0,3 - 0,7 kg N/ha/år (afhængig af kumulation med andre ejendomme) jf. beskyttelsesniveauet i bilag 3 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

I lighed med de tre kategori 2 naturtyper nævnt ovenfor vurderes det, at ammoniakdepositionen på naturområdet ved den ansøgte drift er uændret i forhold til depositionen ved den miljøgodkendte nudrift, og at afstanden til natura 2000 området er så stor, at ammoniakdepositionen ikke overstiger 0,3 kg N/år. Det vurderes, at projektet på grund af afstanden til habitatområdet ikke vil medføre en negativ påvirkning af dette og ikke er i strid med bevaringsmålsætningen for området.

Anden natur (kategori 3)

Umiddelbart nord for staldanlægget ligger en eng og en mose (pkt. 2), som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttelse. Afstanden fra anlægget til mosen er ca. 100 m.

Området er besigtiget af Silkeborg Kommune den 6. juli 2011. Det centrale flade område uden træer der er registreret som eng, beskrives som ung natureng, uden græsning eller slåning, og stedvis ret tør. Der blev registreret en række plantearter typisk for eng; lav ranunkel, eng-rapgræs, eng-rottehale, knæbøjet rævehale, eng-rørhvene, knop-siv, lyse-siv, hare-star, eng-svingel og kær-tidsel. På den våde del af engen nærmest skoven blev der ydermere registreret krybende baldrian, mangleblomstret frytle og grå star. Engen ses med vedvarende græsdække på samtlige luftfotos fra 1995 og frem, visse år med spor efter slåning.

Moseområdet langs den nordlige og østlige del af engen (se figur 3) er skovbevokset mose på tørvejord, mod nordøst er mosen ret tør og enkelte steder i den nordvestlige ende er der spor efter gamle tørvegrave med typisk mosevegetation såsom tørvemosser og kragefod. Endvidere blev der registreret mose-arter såsom blåtop, bølget bunke, smalbladet mangeløv, lyse-siv, almindelig skjolddrager, kær-snerre, almindelig star, grå star, manna-sødgræs, tagrør og blåbær, men også en række arter typisk for skov: skovsyre, alm. røn, nåletræer, vortebirk, bøg og bævreasp.

På grundlag af ovenstående kan det konkluderes at mosen stedvis har karakter af skovbevokset tørvemose, men at der ikke findes højmose i området, og heller ikke spor efter nedbrudt højmose.

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturtyper udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, som ikke er omfattet af lovens § 7. Det drejer sig om heder, moser, overdrev og skov (kategori 3-natur). Kommunen kan stille vilkår om en maksimal **merdeposition** ned til 1,0 kg N/ha/år, jf. beskyttelsesniveauet i bilag 3 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Kategori 3-natur omfatter moser. Beregninger i IT-ansøgningssystemet viser, depositionen af ammoniak på mosen (i punktet nærmest goldstalden) **øges** med 0,5 kg N/ha/år som konsekvens af udvidelsen. I kumulation med den miljøgodkendte udvidelse fra 2009 og tillæg 1 fra 2014 er der en samlet **merdeposition** af ammoniak på 2,3 kg N/ha/år (scenarieregning skema ID 66552).

Da mosen ikke er særlig kvælstofsårbar vurderes det, at en merbelastning på 2,3 kg N/ha/år ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af mosen.

Det er kommunens vurdering, at en forøgelse af belastningen fra 2,2 kg N/år til 4,5 kg N/ha år ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af mosen, og derfor ikke kan begrunde et vilkår om maksimal deposition af ammoniak.

Kategori 3-natur omfatter ikke enge. Engen er derfor ikke omfattet af beskyttelsesniveauet i husdyrlovens bilag 3. Engen vurderes i øvrigt ikke at være særlig ammoniakfølsom.

Det vurderes, at der ikke er andre beskyttede naturtyper indenfor nærområdet til ejendommen, som kan påvirkes i forbindelse med det ansøgte.

Det vurderes samlet at den ansøgte udvidelse af dyreholdet ikke er i strid med bevaringsmålsætningen for Natura 2000-området og ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivende beskyttet natur.

Støj, støv, lys og skadedyr

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende støj, støv, lys og skadedyr.

Transport

Antallet af transporter til og fra ejendommen stiger med ca. 100 transporter pr. år eller med 6,4 % med det ansøgte. Ændringerne fremgår af tabel 9.4.2

Tabel 9.4.2 – Transporter med det ansøgte tillæg

Transporter med:	I dag	fremadrettet
Afhentning og levering af tyrekalve/kvier/slagtedy	52	52
Afhentning af mælk	365	365
Ilægning af grovfoder i plansiloer og transport af halm m.v.	700	750
Levering af kraftfoder, mineraler m.v.	52	52
Afhentning af døde dyr	26	26
Gylle	285	334
Dybstrøelse	23	23
Brændstof	12	12
Affald fra butik	26	26
Andet/diverse, container	26	26
I alt	1,567	1.666

Det er primært lastbiltransporter der bliver flere af. Gylle transporteres med lastbil til beholderen på Løgagervej 4 eller til aftalearealerne. Der stilles vilkår om at transport af gylle mellem Horsbjergvej 1 og Løgagervej 4 kun må foregå med lastbil, for at mindske generne for beboerne i Gjessø. Alternative ruter mellem de to ejendomme til at køre via Rustrupvej gennem Gjessø, vil være en for stor omvej at køre. Den korteste alternative rute er på 6,5 km nord om Gjessø mod de 3,4 km gennem Gjessø. Og her vil man stadig passere gennem Gjessø. Anden alternativ rute er syd om byen og den er på 10,7 km. Silkeborg Kommune vurderer at omkostningerne ved at skulle køre af de alternative ruter ikke står mål med den effekt det vil have for beboerne i Gjessø. Det vurderes, at der ved de stillede vilkår ikke opstår unødige gener for beboerne i Gjessø.

Transporter med gylle følger de samme transportruter som tidligere, da de nye arealer alle ligger i tilknytning til de arealer som er i den oprindelige miljøgodkendelse. Se bilag 8.

For at mindske gener fra transporter med fast gødning gennem Gjessø, skal disse foregå med lukkede vogne eller i en lukket container.

Transporter med gylle til Arne Nielsens arealer og gyllebeholder i Ikast-Brande Kommune foregår alle i lastbiler. Det vurderes, at de gældende vilkår for transport er dækkende for den ansøgte udvidelse.

Se vilkår i afsnit 5

7.5. Påvirkning fra arealer

Natur

Natur på eller nær udbringningsarealerne

Der er ingen overlap mellem udbringningsarealerne og beskyttet natur.

På mark 56-0 er der et lille overlap med et område med 15 års genopdyrkningsret. Der skal anmeldes til kommunen når arealet tages i drift igen.

Ikast-Brande Kommune har vurderet de aftalearealer der ligger i Ikast-Brande Kommune. Se den samlede vurdering i afsnit 9.6

Søer, vandløb og Fjorde

Påvirkning af søer, vandløb og fjorde

Til ejendommen Horsbjergvej 1 hører i alt 418,72 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer og 431,16 ha aftalearealer. Alle udbringningsarealerne ligger i Silkeborg Kommune. En stor del af aftalearealerne ligger i Ikast-Brande Kommune (ca. 181,6 ha). Se den samlede vurdering fra Ikast-Brande Kommune i afsnit 9.6.

I ansøgt drift udbringes der husdyrgødning fra i alt 708 DE.

Udbringningsarealernes placering fremgår af oversigtskort (bilag 5a-c). Dyretrykket på arealerne er på 1,7 DE./ha. Der er et fosforoverskud på arealerne på 1,7 kg P i den nyeste version af ansøgningen.

En stor del af markerne er tidligere vurderet i den oprindelige miljøgodkendelse. Både fosforoverskud og kvælstofudvaskning med overfladevand er faldende med det ansøgte tillæg i forhold til det oprindelige og Silkeborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal laves en vurdering af de oprindelige arealer. Kommunen har vurderet alle nye arealer i forhold til udvaskning med overfladevand i nedenstående.

Der anvendes referencesædskifte på alle arealer. Der er anvendt 3 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav og der anvendes ikke reduceret kvælstofnorm. Der stilles vilkår om ekstra efterafgrøder, da det er anvendt som virkemiddel.

Udbringningsarealerne afvander primært til Ørn Sø via Funder Å. Nogle af udbringningsarealerne afvander til Thorsø via Gjessø Bæk og til Borre Sø via Hulbæk samt til Salten Langsø via Salten Å. Aftalearealerne i Silkeborg Kommune afvander til Salten Langsø. Vurderingen af aftalearealerne i Ikast-Brande Kommune fremgår af afsnit 9.6.

Ansøger har oplyst at markerne 4-0 og 12-0 er drænedede.

Kvælstof og fosfor fra husdyrgødning

Af gødningsregnskabet fremgår mængden af produceret, tilført og fraført husdyrgødning på denne bedrift. Den totale mængde husdyrgødning der udbringes på de ejede og forpagtede arealer fremgår af tabel 8.5.1 nedenfor.

Tabel 8.5.1 – Total mængde husdyrgødning i ansøgt drift udbragt på ejede og forpagtede arealer.

Anlæg	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Horsbjergvej 1	Kvæggylle	58.206,5	8521,5	648,7
Horsbjergvej 1	Dybstrøelse	4064	564	41,9
Horsbjergvej 1	Frilandsgrise (græsning)	1800,1	454,1	19,5
Total		64.070,9	9539,7	710

Med et udbringningsareal på 418,72 ha er det samlede dyretryk på ejede og forpagtede arealer 1,7 DE/ha i ansøgt drift.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ca. 142,2 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i oplandet til Ørn Sø. 28,8 ha ligger i oplandet til Thorsø. Ca. 61 ligger i oplandet til Salten Langsø og 10 ha ligger i oplandet til Borre Sø. Af de nye aftalearealer i Ikast-Brande Kommune afvander de 40 ha direkte til Skive Fjord og resten (ca. 20 ha) til Nissum Fjord. 20,4 ha aftalearealer afvander til Kvind Sø og 29,7 ha aftalearealer afvander til Kul Sø. De sidste 197,8 ha aftalearealer afvander til Salten Langsø. Alle de berørte søer er en del af Gudenåens vandsystem med udløb i Randers Fjord, hvor der indgår internationale beskyttelsesområder.

I beskrivelserne og vurderingerne nedenfor henvises flere steder til de statslige vandplaner. Natur- og Miljøklagenævnet har 6. december 2012 afgjort, at de statslige planer er ugyldige og hjemvist dem til fornyet behandling i Naturstyrelsen. Naturstyrelsen har i brev af 12. december 2012 meddelt, at faktiske oplysninger i vandplanerne kan anvendes, fx i forbindelse med VVM-vurdering, men at vandplanernes målsætninger ikke kan anvendes som vurderingsgrundlag. Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at en vurdering af de berørte vandområder med udgangspunkt i målsætninger og retningslinjer i Regionplanen fra Århus Amt og de faktiske oplysninger i de statslige vandplaner, vil føre til samme resultat. Silkeborg Kommune har derfor valgt at opretholde vurderingen med henvisning til statens vandplaner. Dog er der under de enkelte vandområder kort redegjort for regionplan-målsætning for at sikre retsgyldigheden.

Vandløb

Vandløb anses generelt ikke for at være følsomme overfor tilførsel af næringsstoffer. Direkte afstrømning af husdyrgødning kan skade levevilkårene for flora og især fauna i vandløbene. Ingen af arealerne ligger vandløbsnært og der indgår ikke skrånende arealer direkte mod vandløb eller andre fysiske transportveje for husdyrgødning fra udbringningsarealerne. Det vurderes, at der ikke er væsentlig risiko for påvirkning af vandløbene med husdyrgødning.

Søer

Ingen af de søer som markerne afvander til, vurderes at være særskilt kvælstoffølsomme. Det vurderes derfor, at udvaskning af kvælstof med overfladevand i projektet ikke vil kunne påvirke søerne væsentligt i negativ retning.

Beregninger af fosforoverskuddet viser at der er et overskud på 1,7 P/ha på markerne, når afgrøderne er høstet og fjernet. Silkeborg Kommune vurderer, at et fosforoverskud på 1,7 kg P/ha kan sidestilles med fosforbalance. Der foretages ikke specifikke vurderinger af hver enkelt sø som berøres i det ansøgte projekt, men samlet set vurderes det, at der ikke vil være risiko for en væsentlig negativ påvirkning af de berørte søer ved godkendelse af det ansøgte projekt. Der stilles vilkår om den maksimale mængde fosfor som må tilføres arealerne, da det er en forudsætning for vurderingen, at fosforoverskuddet på arealerne kan sidestilles med fosforbalance.

Randers Fjord

Kystvandene tilknyttet Hovedvandoplandet Randers Fjord omfatter selve Randers Fjord inklusiv kystvandet umiddelbart ud for indsejlingen til Randers Fjord samt Grund Fjord. Kystvandene er opdelt i 3 særskilte vandområder: Randers Fjord fra Randers til Mellerup, Randers Yderfjord og Grund Fjord. Randers Yderfjord har et vandområdeareal på 18,2 km² og et oplandsareal på 3255 km². Randers Fjord fra Randers til Mellerup har et vandområdeareal på 6,2 km² og et oplandsareal på 3150 km². Grund Fjord har et vandområdeareal på 1,9 km² og et oplandsareal på 266 km². I alt er fjorden 26,3 km² stor med et oplandsareal på 6671 km².

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsar-område. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

De marine områder af Randers Fjord, som omfatter Randers Yderfjord, Randers Fjord fra Randers til Mellerup og Grund Fjord, er omfattet af miljømålet "god økologisk tilstand" i Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland Randers Fjord.

Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005 for Århus Amt. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland.

Ifølge vandplanen er landbrugsaktiviteter den dominerende årsag til påvirkning af Randers Fjord med kvælstof (66 %). Fosfor fra det åbne land udgør 77 % af den samlede belastning, men bidraget er ikke opsplittet på landbrug og andre diffuse kilder, som det er tilfældet for kvælstof. Ifølge vandplanen tilføres Randers Fjord i alt ca. 3500 tons kvælstof og ca. 100 tons fosfor årligt som gennemsnit for perioden 2005-2009. Silkeborg Kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser.

Der er ikke målopfyldelse for miljøkvaliteten i Randers Fjord, idet dybdegrænsen for ålegræs i Randers Yderfjord ikke er opfyldt, og observationer af iltsvind/trådalger/bundfauna mv. i de resterende områder af fjorden ikke understøtter målopfyldelse.

Indsatsprogrammet i vandplanen med hensyn til påvirkning af Randers Fjord er et krav om en reduktion af kvælstoftilførslen på 460 tons/år. Specifikke tiltag over for husdyrbrug indgår ikke i indsatsprogrammet for kvælstof. Der er ikke angivet en indsats for fosfor, men i vandplanen anføres, at der er behov for at sikre en fortsat progressiv reduktion af fosforpåvirkningen af kystvandområderne fra diffuse kilder (herunder især landbruget) og punktkilder. Belastning med kvælstof og fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt.

Oplandet til Randers Fjord er af staten udpeget som opland til meget kvælstof-sårbart Natura 2000-vandområde. Ifølge Statens reviderede nitratklasserkort er kvælstoftilbageholdelsen 76 - 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune, hvorfor det generelle beskyttelsesniveau som udgangspunkt kan anses for tilstrækkeligt.

Den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger indenfor Silkeborg Kommune, er på Statens kortværk registreret som opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor.

Kvælstof

Ifølge sårbarhedskortlægningen i forbindelse med husdyrgodkendelsesloven er Randers Fjord et meget sårbart område med hensyn til belastning med kvælstof. Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 75 – 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune. Dette medfører ifølge det generelle beskyttelsesniveau, at der ikke skal stilles kvælstof-krav på de ansøgte arealer. Ifølge oplysninger fra Miljøportalen er kvælstofreduktionspotentialt for de dele af kommunen, som alene afvander til Tange Sø 82 %. Silkeborg Kommune tolker nitratklassekortet som nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsespotentialt i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord og finder derfor ikke grundlag for, at hele eller dele af udbringningsarealet på grund af lokale forhold bør skifte nitratklasse.

Habitatvurdering for Randers Fjord

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 6 kan kommunen ikke give tilladelse til et projekt, som vurderes at ville skade et internationalt naturbeskyttelsesområde, og ifølge artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV.

Habitatområdet Randers Fjord er i nitratklassekortlægningen i husdyrgodkendelseslovgivningen klassificeret som meget sårbart. Ifølge basisanalysen for området i forbindelse med vandplanlægningen i henhold til miljømålsloven er Randers Fjord overbelastet med kvælstof, og kvælstofbelastning anses for at være en trussel imod at opnå gunstig bevaringsstatus.

Kommunen skal foretage en vurdering af, om det ansøgte projektet kan medføre skade på habitatområdet Randers Fjord som følge af nitratudvaskning.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter - Udvikling i husdyrtrykket

Udtræk for det centrale husdyrregister (CHR) viser, at det samlede antal af dyreenheder inden for oplandet til Randers Fjord siden 2007 generelt har været faldende. Etableringer og udvidelser af husdyrbrug er således blevet modsvaret af nedlæggelser af andre husdyrbrug. Kommunens øvrige viden om ophørte husdyrbrug og meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som endnu ikke er udnyttede, giver ikke anledning til justering af udviklingstendensen for husdyrtrykket i oplandet. Det vurderes endvidere, at andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse og dambrug, ikke har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007.

Da dyretrykket og den samlede nitratudvaskning fra Gudenå-oplandet til Randers Fjord har været faldende siden 2007 vurderes det, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrprojekter (andre projekter) i oplandet ikke vil have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område, og at det generelle beskyttelsesniveau vil være tilstrækkeligt for at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af habitatområdet, Randers Fjord.

Påvirkning fra projektet i sig selv

Randers Fjord er klassificeres som et meget sårbart vandområde, da fjorden kan karakteriseres som et lukket bassin med ringe vandudskiftning. Fjorden omfatter habitatnaturtypen flodmundinger (naturtype nr. 1130). Da der er tale om et meget sårbart vandområde, skal nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug være mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden (fra Gudenå-oplandet), for at det uden rimelig videnskabelig tvivl kan udelukkes, at projektet ikke medfører skadesvirkninger på habitatområdet.

Der udbringes ca. 64.070,9 kg N på de 418,72 ha. samt 5495 kg N på aftalearealerne (hvis al gødning udbringes på aftalearealerne i oplandet til Randers Fjord, 248 ha). Udvaskning med overfladevand er beregnet i det digitale ansøgningssystem til 62,4 kg N pr. ha og det antages at der er samme udvaskning på aftalearealerne.

Der udvaskes 41.597 kg N pr. år i ansøgt drift. Kvælstofreduktionspotentialet for hele Silkeborg Kommune er skønnet til 82 % (baseret på oplysninger fra Miljøportalen, hvoraf det fremgår, at det umålte kvælstofreduktionspotential er 82 %). Den mængde kvælstof der udvaskes til Randers Fjord er derfor 7487 kg N/år. Heraf udgør bidraget fra husdyrgødning ca. 0 kg N/ha (bidraget er i ansøgningen beregnet til at være negativt). Det samlede bidrag fra husdyrgødning er altså lig 0. Ifølge vandplanen tilføres Randers Fjord i alt ca. 3500 tons kvælstof som gennemsnit for perioden 2005-2009. Den samlede tilførsel af kvælstof fra Gudenå-oplandet vurderes at være ca. 2.919 tons kvælstof. Det ansøgte projekt bidrager således maksimalt med **0,00 %**. Da projektet bidrager med under 1 % af den samlede nitratudvaskning via Gudenåsystemet vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv vil have en skadevirkning på habitatområdet Randers Fjord.

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en skadevirkning på Natura 2000-området Randers Fjord, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter.

Fosfor

Fosforoverskuddet er i version 3 af ansøgningen beregnet til at være på 1,7 kg P/ha/år på de ejede arealer i ansøgt drift. Det svarer til et samlet fosforoverskud på ca. 711 kg P pr. år på de ejede arealer i oplandet til Randers Fjord med den producerede og modtagne mængde husdyrgødning.

Silkeborg Kommune har vurderet alle udbringningsarealer for tabsrisiko for fosfor. For at afgøre, om et areal er drænet eller ej, har kommunen anvendt kortmateriale fra Hedeselskabet, luftfotos (ortofoto) og høje og lave målebordskort. Ved vurderingen er lagt vægt på arealernes beskaffenhed med hensyn til jordbundstype, nærhed til vandløb, skrånende partier mod vandløb/sø, dræning og lavbund. Ved vurderingen indgår størrelsen af det ansøgte fosforoverskud på 1,7 kg P pr. ha pr. år. Der er lagt vægt på at der er et lavt fosforoverskud. Kommunen vurderer at det pågældende fosforoverskud kan sidestilles med fosforbalance. Der er derfor ikke stillet krav om at placere markerne i andre P-klasser end dem de allerede er placeret i. Bilag 1 viser en detaljeret gennemgang af forskellige risikoparametre på hver enkelt mark. Der er i vurderingen af de enkelte arealers risiko for fosfortab bl.a. lagt vægt på, om arealerne står i tæt forbindelse med vandmiljøet via dræn og vandløb. Størrelsen af det ansøgte fosforoverskud indgår også i vurderingen.

Kommunen har beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk, at det samlede fosforoverskud for bedriften ikke må overstige 1,7 kg pr. ha. Dette er overholdt.

Kommunens samlede vurdering af arealerne er, at der ikke er risiko for at Randers Fjord eller de søer markerne afvander til påvirkes væsentligt i negativ retning. Der lægges vægt på at der er et meget lille fosforoverskud som sidestilles med fosforbalance.

Skive Fjord

Oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er i nitratklassekortlægningen klassificeret som sårbart Natura 2000 område. Limfjorden er overbelastet med kvælstof, som anses for at være en trussel imod at opnå gunstig bevaringsstatus. Kommunen skal derfor foretage en vurdering af om det ansøgte projektet kan medføre skade på habitatområder som følge af nitratudvaskning.

Skive Fjord er en del af Limfjorden og står i forbindelse med Lovns Bredning, som er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde (14) *Lovns Bredning*, og EF-habitatområde (30) *Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simensted og Nørre Ådal, Skarvad Bæk*. Fjorden afvander desuden til Løgstør Bredning, som er del af EF-fuglebeskyttelsesområde (12) *Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage*, EF-habitatområde (16) *Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg* og Ramsarområde (6) *Vejlerne og Løgstør Bredning*.

Oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er på 144.300 ha og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 70 %, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 101.000 ha.

De mest betydende forurenende stoffer i Limfjordens opland er næringsstofferne kvælstof og fosfor, iltforbrugende organiske stoffer og miljøfarlige stoffer. Den største påvirkning med kvælstof sker fra landbruget. 63 % af afstrømningen af kvælstof fra oplandet til Limfjorden sker som en diffus udledning fra landbrugsarealer.

Risikoanalysen har vist, at hele fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålene i 2015. Årsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra land.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsens opgørelse over dyretrykket i danske vandoplande viser at antallet af DE i oplandet er stigende fra år 2007 til i dag i oplandet til Skive Fjord.

Da dyretrykket og den samlede nitratudvaskning til Skive Fjord, Lovns- og Risgårdbredning har været stigende siden 2007, vurderes det, at det ansøgte i kumulation, med andre husdyrprojekter og andre projekter i øvrigt i oplandet, kan have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område i oplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

Kvælstofoverskuddet fra udspretningsarealerne i oplandet til Skive Fjord må derfor nedbringes svarende til overskuddet fra ren planteavl med brug af de i Miljøstyrelsens vejledning beskrevne metoder.

Beregninger på de ejede og forpagtede arealer i ansøgningssystemet viser, at bidraget til kvælstofudvaskning fra husdyrgødning er lig nul. Det antages at det samme er gældende på aftalearealerne. Dyretrykket på aftalearealerne er 0,33 DE/ha hvis der alene afsættes husdyrgødning til aftalearealerne som ejes af Arne Nielsen. Dette understøtter antagelse om at udvaskning af kvælstof fra husdyrgødning ikke bidrager til den samlede udvaskning.

Det vurderes, at det ansøgte, svarer til udvaskningen fra at plantebrug.

Påvirkning fra projektet i sig selv

Skive Fjord kan karakteriseres som et lukket bassin, hvorfor nitratudvaskningen fra husdyrbruget skal være mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden, for at det uden rimelig videnskabelig tvivl kan udelukkes at projektet ikke medføre skadesvirkninger på tilknyttede habitatområder.

Igen antages det at der er samme udvaskning på aftalearealerne og de ejede/forpagtede arealer og her bidrager husdyrgødningen, ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, ikke til nitratudvaskningen. Udspretning af husdyrgødning på aftalearealer i oplandet til Skive Fjord, vil derfor ikke udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden.

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre skadesvirkning på Natura 2000-områder tilknyttet Skive Fjord, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter.

Fosfor

Oplandet til Skive Fjord er ifølge miljøstyrelsens opgørelse ikke klassificeret som fosforfølsomt.

Nissum Fjord

Hele Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (Natura 2000-område nr. 65 – Nissum Fjord / EF-habitatområde H58 / EF-fuglebeskyttelsesområde F38). Nissum Fjord er således under international beskyttelse, på grund af dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle og adgangsvej for laks på vandring til og fra Storåen).

Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord omfatter blandt andet følgende relevante naturtyper og arter:

Kystlaguner og strandsøer, strandenge, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), rigkær med laks, hav-, bak-, og flodlampret, stavsild og odder.

Arealanvendelsen i oplandet er domineret af landbrug – andelen af landbrugsjord udgør 68 % - hvilket er omkring landsgennemsnittet. Naturarealer som eng, mose, overdrev, søer og vådområder udgør ligesom landsgennemsnittet 9 %. Derudover udgør befæstede arealer 5 % og skov 13 % af oplandet. De mest betydende forurenende stoffer i Nissum Fjords opland er

næringsstoffer(kvælstof og fosfor), hvor den største påvirkning med kvælstof sker fra landbruget. En risikoanalyse viser, at der er risiko for ikke at nå miljømålene i 2015, hvilket primært skyldes en for stor tilførsel af kvælstof og fosfor fra land. For at sikre målopfyldelse, er der især behov for en indsats, der reducerer næringsstofftilførslerne fra landbrugsdrift.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Udtræk for det centrale husdyrregister (CHR) viser, at det samlede antal af dyreenheder inden for oplandet til Nissum Fjord siden 2007 har været faldende. Etableringer og udvidelser af husdyrbrug er således blevet modsvaret af nedlæggelser af andre husdyrbrug. Kommunens øvrige viden om ophørte husdyrbrug og meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som endnu ikke er udnyttede, giver ikke anledning til justering af udviklingstendensen for husdyrtrykket i oplandet. Det vurderes endvidere, at andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse og dambrug, ikke har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007.

Da dyretrykket er faldende, må det ligges til grund, at udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne, der afvander til Nissum Fjord – set i sammenhæng med andre kilder til kvælstofudledning i oplandet, det vil sige kumulativt – ikke forringer tilstanden i Nissum Fjord.

Påvirkning fra projektet i sig selv

Nissum Fjord kan karakteriseres som et lukket bassin, hvorfor nitratudvaskningen fra husdyrbruget skal være mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden, for at det uden rimelig videnskabelig tvivl kan udelukkes at projektet ikke medføre skadesvirkninger på tilknyttede habitatområder.

Igen antages det at der er samme udvaskning på aftalearealerne og de ejede/forpagtede arealer og her bidrager husdyrgødningen, ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, ikke til nitratudvaskningen. Udspredding af husdyrgødning på aftalearealer i oplandet til Nissum Fjord, vil derfor ikke udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden.

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre skadesvirkning på Natura 2000-områder tilknyttet Nissum Fjord, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter.

Fosfor

Fosforoverskuddet er i version 3 af ansøgningen beregnet til at være på 1,7 kg P/ha/år på de ejede arealer i ansøgt drift. Det svarer til et samlet fosforoverskud på ca. 34 kg P pr. år på aftalearealerne i oplandet til Nissum Fjord med den producerede og modtagne mængde husdyrgødning.

Kommunens samlede vurdering af arealerne er, at der ikke er risiko for at Nissum Fjord påvirkes væsentligt i negativ retning. Der lægges vægt på at der er et meget lille fosforoverskud som sidestilles med fosforbalance.

Vilkår

Se vilkår i afsnit 5

7.6. Vurdering af arealer i Ikast-Brande Kommune

Den samlede vurdering af arealerne i Ikast-Brande Kommune fremgår af bilag 3. Ikast-Brande Kommune konkluderer følgende i deres samlede vurdering:

Under forudsætning af, at de generelle regler i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelsen og øvrige til enhver tid gældende, generelle regler overholdes – vurderer Ikast-Brande Kommune, at de pågældende arealer, beliggende i Ikast-Brande Kommune, kan tilføres husdyrgødning fra Horsbjergvej 1, 8653 Them, op til harmonigrænsen, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til disse. Ikast-Brande Kommune finder det i det konkrete tilfælde nødvendigt, at stille vilkår til bedriften:

Vilkår:

68b Der skal årligt afsættes husdyrgødning fra 58,8 DE svarende til 5280 kg N og 782 kg P til udbringning på arealer, der drives økologisk.

8. Konklusion

Silkeborg kommune har på baggrund af de indsendte oplysninger vurderet, at de ønskede ændringer i ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse kan indføres under forudsætning, af de anførte vilkår til drift og indretning af ejendommen i afsnit 5. Kommunens vurdering fremgår af afsnit 9.

Det kan konkluderes, at ansøger også med de ansøgte ændringer, kan overholde det fastsatte BAT-emissionsniveau. Grundlaget for at overholde niveauet er, at de i dette tillæg stillede vilkår overholdes.

Det er Silkeborg Kommunes opfattelse at:

- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.
- Der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af omkringboende mod evt. gener i forbindelse med driften af ejendommen

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder projektet afskærings-kriterierne i husdyrloven. Derfor godkender Silkeborg Kommune tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen til husdyrbruget med de stillede vilkår.

Bilag 1 – Risikovurdering af nye arealer ift. overfladevand

Marknavn	Størrelse (ha)	Dræning	Nærhed til vandløb/so	Skråner mod vandløb	lavbund	p-klasse	Risiko
b1-0	8,7		Nej	Nej	0,46 ha	II	Lav
b10-0	5,9	Drænet	Nej	Nej	0,37 ha	II	Lav
b12-0	1,6		Nej	Nej			Lav
b2-0	7,8		Nej	Nej			Lav
b22-0	2,7		Nej	Nej			Lav
b23-0	3,2		Nej	Nej			Lav
b3-0	10,0		Nej	Nej			Lav
b30-0	1,3	Drænet	Nej	Nej			Lav
b31-0	5,7	Drænet	Nej	Nej	0,96 ha	II	Lav
b4-0	9,3		Nej	Nej			Lav
b40-0	1,8		Nej	Nej			Lav
b41-0	3,3		Nej	Nej			Lav
b43-0	7,7		Nej	Nej			Lav
b45-0	18,6		Nej	Nej			Lav
b46-0	5,5		Nej	Nej			Lav
b5-0	7,6		Nej	Nej			Lav
b6-0	6,3		Nej	Nej			Lav
b7-0	1,5		Nej	Nej			Lav
b8-0	6,2		Nej	Nej			Lav
b9-0	8,9	Drænet	Nej	Nej	0,25 ha	II	Lav
SP1-0	4,5		Nej	Nej			Lav
SP2-0	4,6		Nej	Nej			Lav
SP3-0	4,6		Nej	Nej			Lav
SP4-0	4,6		Nej	Nej			Lav
SP5-0	4,1		Nej	Nej			Lav
SP6-0	4,1		Nej	Nej			Lav
SP7-0	3,9		Nej	Nej			Lav
SP8-0	3,5		Nej	Nej			Lav
17-2	1,7	Drænet	Nej	Nej			
17-3	2,7	Drænet	Nej	Nej	0,41 ha	II	Lav
37-0	12,1		Nej	Nej			Lav
37-1	14,6		Nej	Nej			Lav
38-0	6,9	Drænet	Nej	Nej			Lav
51-0	7,8	Drænet	Nej	Nej			Lav
52-0	24,0		Nej	Nej			Lav
56-0	8,9	Drænet	Nej	Nej			Lav
57-0	3,7	Drænet	Nej	Nej			Lav

Bilag 2 – Situationsplan over ejendommen på Horsbjergvej 1

